

**ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ՀԱՆՐԱՊԵՏՈՒԹՅԱՆ ՊԵՏԱԿԱՆ ԵԿԱՄՈՒՏՆԵՐԻ ԿՈՄԻՏԵ
ՀԱՐԿԱՅԻՆ ԵՎ ՄԱՔՍԱՅԻՆ ՄԱՐՄԻՆՆԵՐԻ ԲՈՂՈՔԱՐԿՄԱՆ
ՀԱՆՁՆԱԺՈՂՈՎ**

ՈՐՈՇՈՒՄ N 32/36

ք.Երևան

28 ապրիլի 2023թ.

Հայաստանի Հանրապետության պետական եկամուտների կոմիտեի հարկային և մաքսային մարմինների բողոքարկման հանձնաժողովը (այսուհետ նաև՝ Հանձնաժողով), քննության առնելով սխալմամբ օգտագործված եկամտային հարկը պետական բյուջե վերադարձնելու և եկամտային հարկի վերադարձման իրավունքից լիիրավ օգտվելու վերաբերյալ քաղաքացի Մեսրոպ Արզումանյանի (ՀԾՀ 1803860430) դիմում-բողոքը՝

ՊԱՐԶԵՑ

1. Բողոքարկման առարկան, դիմում-բողոքով բերված փաստարկները և ներկայացված պահանջները

Քաղաքացի Մեսրոպ Արզումանյանը (այսուհետ նաև՝ բողոքաբեր) հայտնում է, որ 27.03.2023թ-ին քաղաքացի Մեսրոպ Արզումանյանի կողմից ներկայացվել է դիմում առ այն, որ եկամտային հարկի վերադարձման իրավունքից սխալմամբ է օգտվել (մանրամասները՝ կից ներկայացված դիմումում): Դիմումին ի պատասխան գրությամբ հղում է տրվել օրենքի կետին, որն ըստ էության բողոքաբերի ներկայացված խնդիրը չի բնութագրում (կից պատասխան գրությունը): 30.03.2023թ-ին ներկայացրել է դիմում-բողոք՝ (մանրամասն՝ կից), որին ի պատասխան հղում է տրվել նույն բովանդակությանը (կից նաև պատասխան դիմումը):

13.06.2018թ.-ին բողոքաբերը իր կնոջ հետ որպես համավարկառու է հանդիսացել և ձեռք բերել բնակարան անմիջապես կառուցապատողից: Կառուցապատողից ձեռք է բերվել ոչ թե գնման իրավունք այլ բնակարանը: Իր եկամտային հարկի վերադարձի իրավունքից օգտվել է ընդամենը մեկ եռամսյակ սխալմամբ: Եկամտային հարկի վերադարձի իրավունքից չի ցանկացել օգտվել, այլ սխալմամբ իր տվյալները՝ որպես համավարկառու, ներկայացվել են դիմում-հայտում որպես առաջին դիմում, ինչը փաստում է նաև այն հանգամանքը, որ վարկի սպասարկման հետագա ամբողջ ժամանակահատվածում չի օգտվել այդ իրավունքից, միաժամանակ պետական բյուջե վճարելով եկամտային հարկ: Գույքի օտարում տեղի չի ունեցել, գույքի սեփականատերեր են հանդիսացել և հանդիսանում՝ Մեսրոպ Արզումանյանը, և կինը՝ Արփինե Մայիլյանը:

Ներկայումս դիմել է Բանկ բնակելի տան կառուցման վարկ ստանալու նպատակով և պարզել, որ եկամտային հարկի վերադարձման օրենքից չի կարող օգտվել:

Հաշվի առնելով, որ որպես ՀՀ քաղաքացի լիիրավ չի օգտվել իր եկամտային հարկի վերադարձման իրավունքից, օրենքում նշված կետն ի սկզբանե չի տարածվում իր կողմից ներկայացված դեպքի վրա, խնդրում է նորից քննարկել ներկայացված դիմումը, և սխալմամբ օգտագործված եկամտային հարկը պետական բյուջե վերադարձման պարագայում թույլատրել օգտվել իր իրավունքից:

2. Դիմում-բողոքի քննության համար էական նշանակություն ունեցող փաստերը

Քաղաքացի Մեսրոպ Արզումանյանը 13.06.2018թ.-ին իր կնոջ՝ Արփինե Մայիլյանի հետ որպես համավարկառու է հանդիսացել և ձեռք բերել բնակարան անմիջապես կառուցապատողից:

Քաղաքացի Մեսրոպ Արզումանյանը ՀՀ հարկային օրենսգրքի 160-րդ հոդվածի հոդվածի 2-րդ մասի 3-րդ կետին համապատասխան, որպես համավարկառու՝ օգտվել է եկամտային հարկի վերադարձման հնարավորությունից, հիպոտեկային վարկի պայմանագրի մասով:

3. Բողոքարկման առարկային վերաբերվող իրավական կարգավորումներ և եզրահանգումներ

ՀՀ հարկային օրենսգրքի 160-րդ հոդվածի 1-ին մասի՝ վարձու աշխատող հանդիսացող ֆիզիկական անձանց աշխատավարձի և դրան հավասարեցված վճարումների մասով օրենսգրքով սահմանված կարգով հաշվարկված (այդ թվում՝ հարկային գործակալի միջոցով) եկամտային հարկը վերադարձվում է ՀՀ տարածքում կառուցված կամ կառուցվող բազմաբնակարան բնակելի շենքում անմիջապես կառուցապատողից, ինչպես նաև պետության և (կամ) համայնքի կողմից իրականացվող բնակարանային ապահովության ծրագրի շրջանակներում պետությունից կամ համայնքից բնակարան ձեռք բերելու կամ ՀՀ տարածքում բնակելի թաղամասերում կամ համալիրներում անմիջապես կազմակերպություն կամ անհատ ձեռնարկատեր հանդիսացող կառուցապատողից անհատական բնակելի տուն ձեռք բերելու կամ ՀՀ տարածքում անհատական բնակելի տուն կառուցելու նպատակով վարձու աշխատող հանդիսացող ֆիզիկական անձի կողմից ՀՀ ռեզիդենտ ֆինանսական կազմակերպությունից 2018 թվականի հունվարի 1-ից հետո ստացված և փաստացի բնակարան կամ անհատական բնակելի տուն ձեռք բերելուն կամ անհատական բնակելի տուն կառուցելուն ուղղված հիպոտեկային վարկի սպասարկման համար վճարվող տոկոսների գումարների չափով՝ հաշվի առնելով նույն հոդվածի 2-րդ մասով սահմանված սահմանափակումները:

Նույն հոդվածի 2-րդ մասի 3-րդ կետին համապատասխան՝ հիպոտեկային վարկի սպասարկման համար վարձու աշխատող հանդիսացող ֆիզիկական անձի կողմից վճարված տոկոսների գումարների չափով եկամտային հարկի վերադարձման հնարավորությունից 2018 թվականի հունվարի 1-ից հետո վարկառու և համավարկառու ֆիզիկական անձինք իրենց ընտրությամբ կարող են օգտվել միայն մեկ հիպոտեկային վարկի պայմանագրի մասով:

ՀՀ քաղաքացիական օրենսգրքի 570.1-ին հոդվածի 9-րդ մասի համաձայն՝ անշարժ գույք գնելու իրավունքի պայմանագրով անշարժ գույք գնելու իրավունքը կառուցապատողի հատուկ հաշվի միջոցների նկատմամբ գնորդի իրավունքներով հանդերձ կարող է հատուցմամբ կամ անհատույց օտարվել, գրավադրվել կամ փոխանցվել այլ անձի համընդհանուր իրավահաջորդության հետևանքով՝ իրավունքների և պարտականությունների առկա ծավալով, այդ մասին տեղեկացնելով կառուցապատողին:

Վերոգրյալից հետևում է, որ 2018 թվականի հունվարի 1-ից հետո ստացվող և փաստացի բնակարան կամ անհատական բնակելի տուն ձեռք բերելուն կամ անհատական բնակելի տուն կառուցելուն ուղղվող հիպոտեկային վարկերի մասով ֆիզիկական անձինք կարող են օգտվել հիպոտեկային վարկի սպասարկման համար վճարվող տոկոսների չափով (բայց ոչ ավելի, քան յուրաքանչյուր եռամսյակի համար 1.5 միլիոն դրամը) եկամտային հարկի վերադարձման հնարավորությունից՝ միայն մեկ հիպոտեկային վարկի պայմանագրի մասով: Հետևաբար՝ եթե ֆիզիկական անձի կողմից օտարվում է բնակարանը, և ոչ թե բնակարան գնելու իրավունքը, ապա հաշվի առնելով այն հանգամանքը, որ ֆիզիկական անձը ձեռք բերված մեկ բնակարանի

մասով արդեն իսկ օգտվել է հիպոտեկային վարկի սպասարկման համար վճարված տոկոսների մասով եկամտային հարկի վերադարձման հնարավորությունից, ապա վերջինս բնակարանի ձեռքբերման նպատակով ստացվող երկրորդ հիպոտեկային վարկի պայմանագրի շրջանակում չի կարող օգտվել հիպոտեկային վարկի սպասարկման համար վճարվող տոկոսների մասով եկամտային հարկի վերադարձման հնարավորությունից:

Իսկ եթե ֆիզիկական անձը նոր կառուցվող բազմաբնակարան բնակելի շենքում բնակարան գնելու իրավունքը ՀՀ քաղաքացիական օրենսգրքով սահմանված որևէ եղանակով փոխանցում է այլ ֆիզիկական անձի և ՀՀ պետական բյուջե է վերադարձնում (ՀՀ կենտրոնական գանձապետարանի թիվ 900000000399 հաշվեհամարին) համապատասխան պայմանագրի մասով եկամտային հարկի փոխհատուցված գումարները, ապա գնելու իրավունքը փոխանցած և եկամտային հարկի փոխհատուցված գումարները ՀՀ պետական բյուջե վերադարձրած ֆիզիկական անձը մեկ այլ հիպոտեկային վարկի պայմանագրի մասով՝ օրենսգրքի 160-րդ հոդվածին համապատասխան և ՀՀ կառավարության 05.10.2017թ. N 1321-Ն որոշմամբ սահմանված կարգով կարող է օգտվել եկամտային հարկի վերադարձի իրավունքից՝ օրենսդրությամբ սահմանված բոլոր պայմանները ապահովված լինելու դեպքում:

Ելնելով վերոգրյալից՝ Հանձնաժողովը գտնում է, որ քաղաքացի Մեսրոպ Արզումանյանի դիմում-բողոքը ենթակա է մերժման:

4. Եզրափակիչ մաս

Ելնելով քննության արդյունքներից և ղեկավարվելով Հայաստանի Հանրապետության հարկային օրենսգրքի 20-րդ բաժնով, «Մաքսային ծառայության մասին» Հայաստանի Հանրապետության օրենքի 37-րդ հոդվածով, Հայաստանի Հանրապետության պետական եկամուտների կոմիտեի հարկային և մաքսային մարմինների բողոքարկման հանձնաժողովը

ՈՐՈՇՈՒՄ Է՝

Միավամբ օգտագործված եկամտային հարկը պետական բյուջե վերադարձնելու և եկամտային հարկի վերադարձման իրավունքից լիիրավ օգտվելու վերաբերյալ քաղաքացի Մեսրոպ Արզումանյանի դիմում-բողոքը մերժել:

Սույն որոշումն ուժի մեջ է մտնում իրազեկելուն հաջորդող օրվանից:

Սույն որոշմանը չհամաձայնվելու դեպքում այն ուժի մեջ մտնելու օրվանից երկու ամսվա ընթացքում կարող է բողոքարկվել դատարան:

5/4/2023

X

ԱՐՏՅՈՒ ՍՄԲԱՏՅԱՆ

ՀԱՆՁՆԱԺՈՂՈՎԻ ՆԱԽԱԳԱՀ՝

Signed by: SMBATYAN ARTYOM 3210860416

ԱՐՏՅՈՒ ՍՄԲԱՏՅԱՆ